

TARTU ÜLIKOOL
muuseum

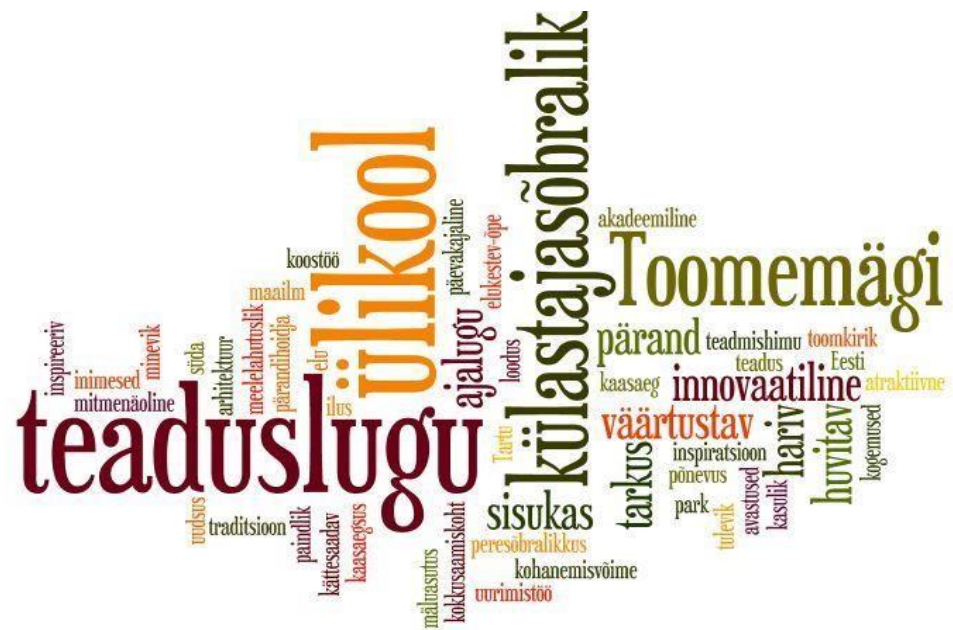
TARTU ÜLIKOOLI MUUSEUMI ARENGUKAVA 2022–2026

Strateegilised eesmärgid

Tegevuskava

Finantsplaan

<p>Organisatsioon</p>	 <p>TARTU ÜLIKOOI MUUSEUM</p>
<p>Missioon</p>	<p>Tartu Ülikooli muuseum viib rahvusülikooli mälu igäüheni ja innustab avastama maailma.</p>
<p>Põhikirja järgi</p>	<p>Tartu Ülikooli muuseum (TÜM) on Eesti keskne teadusloo muuseum, mis uurib, säilitab, vahendab ja populariseerib ülikooli museaalse varamu kaudu Tartu Ülikooli ajalugu, teaduslugu, kunsti- ja haridusajalugu ning antiikkultuuri.</p>

Visioon 2023

Tartu Ülikooli muuseum on üks säravamaid Euroopa ülikoolimuuseume ning ühiskonnale olulisena kuulub kõige edukamate ja mõjukamate muuseumide hulka Eestis. Oleme Eesti rahvusülikooli mälu ja teadusloo talletaja, mõtestaja ning vahendaja, pakkudes publikule haaravaid programme ja sisukad omanäitusi. Oleme olulisel määral parandanud muuseumi kättesaadavust – seda väga erinevatel tasanditel –, mistõttu meie oskusteave jõuab paremini avalikkuseni.

TÜM visioon TÜ arengukava raamistikus

RAHVUSVAHELINE RAHVUS- JA TEADUSÜLIKOOL TARTUS

Tartu linn ja ülikool ei kujuta end meieta ette. Me kõnetame oma sihtgruppe, oleme päevakajalised ning suudame siduda mineviku tänase päeva ning ka tulevikuvisionidega. Me oleme ühiskonna jaoks olulised, mistõttu oleme üheks kõige populaarsemaks külastusobjektiks Lõuna-Eestis. Iga tartlane, iga ülikooli vilistlane käib vähemalt kord aastas ülikooli muuseumis ja ka turistidele on see kohaks, mida peab kindlasti Tartus külastama. Muuseum pakub elamuslikke programme Tartu kõrgkoolide konverentsi- ja seminarikülalistele.

ELUKESTVA ÕPPE ÜLIKOOL

Meie tegevuse keskmes on haridustegevused ja teaduse populariseerimine. Pöörame suurt tähelepanu vahendamisele väga erinevatel tasanditel, alates näitustest kuni kogude kättesaadavamaks muutmiseni. Avatud on ülikooli uus püsinäitus, mis selgitab Tartu Ülikooli tähendust ja rolli eesti kultuuri- ja teadusloos ning inspireerib tulevasi tudengeid astuma Tartu ülikooli. Kunstimuuseumi püsinäitus on läbi teinud uuenduskuuri ning pakub suurenenud publikuhulgale teadmisi ja elamusi kunsti ning kultuuri valdkonnas. Meie originaalsed ja inspireerivad näitused pakuvad elamusi, mida sõidetakse vaatama üle Eesti; sama on harivate ja kaasavate haridusprogrammidega. TÜM-i tuntuim teaduse populariseerija Hull Teadlane avastab koos lastega jätkuvalt maailma saladusi.

INNUSTAVA KESKKONNA LOOJA

Ajalooline ülikoolilinnak on suures mahus korrastatud ja avatud. Tegeleme professionaalselt akadeemilise pärandi hoidmise ja aktiivselt selle tutvustamisega. Ülikooli pärand on kättesaadav ja koostöös teiste teadusasutustega on muutunud aktiivsemaks ka teadusloo uurimine.

Alma mater hindab muuseumi kui ülikooli identiteedi ühte kandjat. Muuseum on aken ülikooli – inspireerime noori sihte seadma ja siduma end ülikooli ning teadustega. Oleme õppejõudude ja tudengite seas hinnatud õppimis-, uurimis-, praktika- ja külastuspaigana. Me suudame avada maailma nii haaravalt, et meilt tullakse seda õppima ning me ise suudame seda õpetada. Oleme hea koostööpartner nii ülikoolis kui erialavõrgustikes. Me oleme kompetentne, entusiastlik ja motiveeritud meeskond, kes innustab mõistma ideid asjade taga.

Usume meie sõnumisse – kõik algab ideest. Ideed teevad ilma ja muudavad maailma.

Väärtused	<p>Avatus – oleme sõbralikud, positiivsed ja abivalmid nii muuseumi kasutajate, kolleegide kui koostööpartneritega. Kuna meie teadmised ja oskused on erinevad, siis teeme võimalikult palju koostööd loomaks uut kvaliteeti.</p> <p>Professionaalsus – väärtustame erialast asjatundlikkust ning täiendame ennast pidevalt. Oleme uudishimulikud ja loovad. Tunneme vastutust oma eriala, kogude ja külastajate ees.</p> <p>Eesmärgipärasus – teame, mis on meie pikaajalised eesmärgid ning liigume teadlikult nende suunas. Töötame selle nimel, et meie tegevus oleks võimalikult efektiivne ja tulemustele orienteeritud. Samas püüame olla kohanemisevõimelised, sest tingimused ja võimalused muutuvad pidevalt.</p>
-----------	--

Struktuur	<p>TARTU ÜLIKOOI MUUSEUM ajalooline toomkirik, Lossi 25</p> <p>KUNSTIMUUSEUM Ülikooli 18</p> <p>TARTU TÄHETORN Uppsala 8</p>
Peamised siht- ja sidusgrupid	<p>TÜM-i PEAMISED SIHTGRUPID: pered, õpilased ja turistid</p> <p>TÜM-i PEAMISED SIDUSGRUPID: Tartu Ülikooli asutused ja institutsioonid, Tartu linn, TÜ partnerkoolid ja õpetajad, muuseumid ja mäluasutused</p> <p>TÜM-i PRIORITEET UUE SIHTGRUPIGA TEGELEMISEL: Tartu kõrgkoolide külalised, st konverentsi- ja seminarikülalised</p>

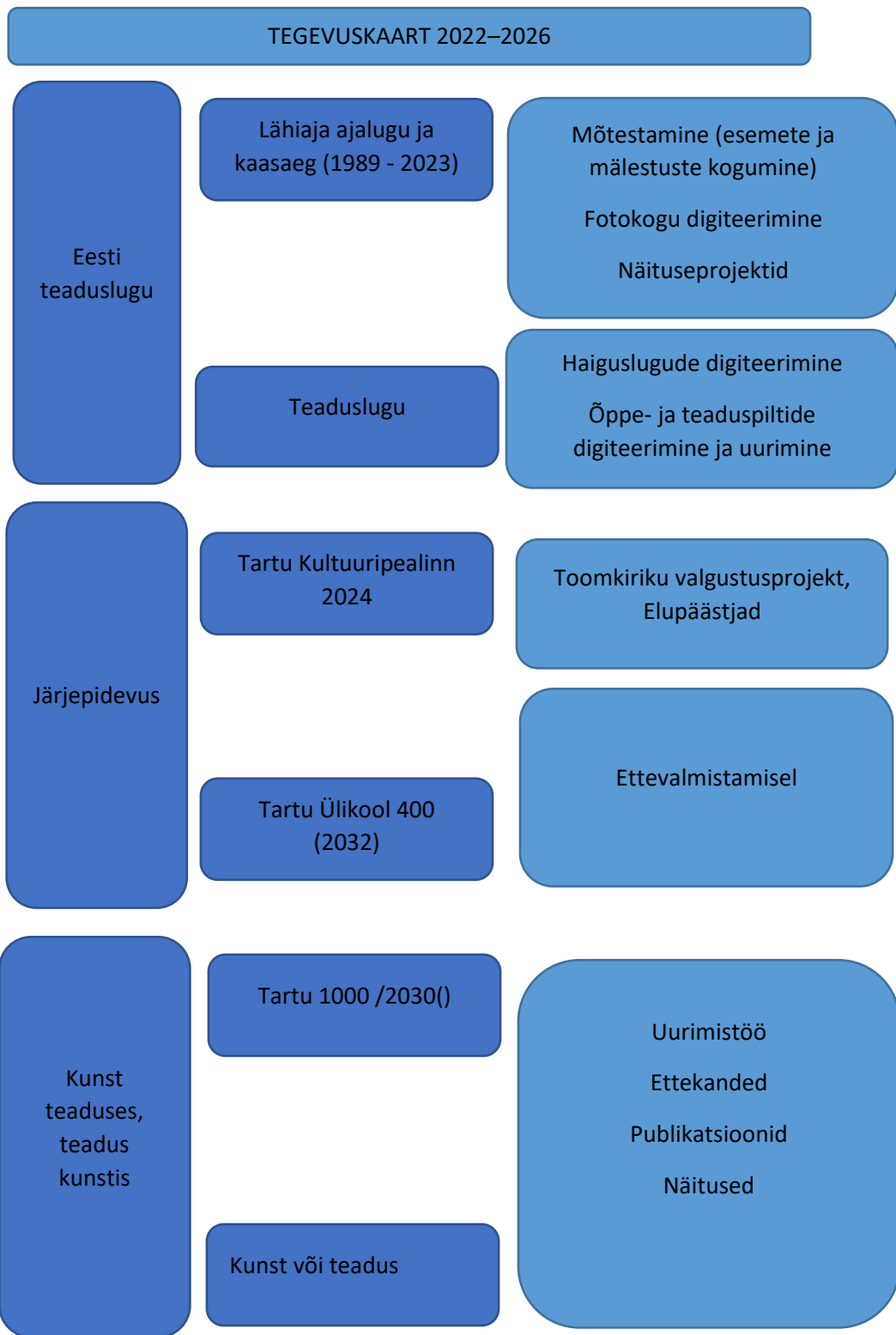
Kuus eesmärki
ja olulisemad
tegevused

1. TÜM on Eesti kümne kõige külastatavama muuseumi hulgas.
 - a. Kunstimuuseumi ja tähetorni püsinäituse uuendamine
 - b. Kvaliteetsed omanäitused
 - c. Euroopa Kultuuripealinn Tartu 2024: Toomemäe arendamine
2. TÜM-i kogud on professionaalselt säilitatud ning kättesaadavad.
 - a. TÜM-i kogud on MuIS-is koos tuvastusfotodega
 - b. Kogud on suuremal määral eksponeeritud
 - c. Hoidlad vastavad miinimumnõuetele
3. TÜM on võrdväärne koostööpartner nii ülikoolile kui teistele uurimis- ja õppeasutustele Eestis ja välismaal.
 - a. Lähimineviku mõtestamine ja dokumenteerimine
 - b. Keskised uurimisteemad
 - c. TÜM kui ülikooli praktikabaas
4. Haridusprogrammide ning teaduse populariseerimise kvaliteet ja hulk on tõusnud.
 - a. Keskendumine aktiivõppele
 - b. Koostööprojektid nii Eesti kui rahvusvahelisel tasandil
 - c. Turismivaldkonna arendamine
5. TÜM on parim töökoht inspireerivas keskkonnas ning loovas meeskonnas Eesti parimas ülikoolis.
 - a. Töötasud on seotud riikliku kultuuritöötaja miinimumpalkadega
 - b. Meeskonnatunnetuse tugevdamine
 - c. Enesetäienduse toetamine
6. TÜM taristu on korrastatud ning aktiivses avalikus kasutuses.
 - a. Toomkiriku valgustusprojekt
 - b. Astronoomi maja restaureerimine
 - c. Toomkiriku küttesüsteemi uuendamine

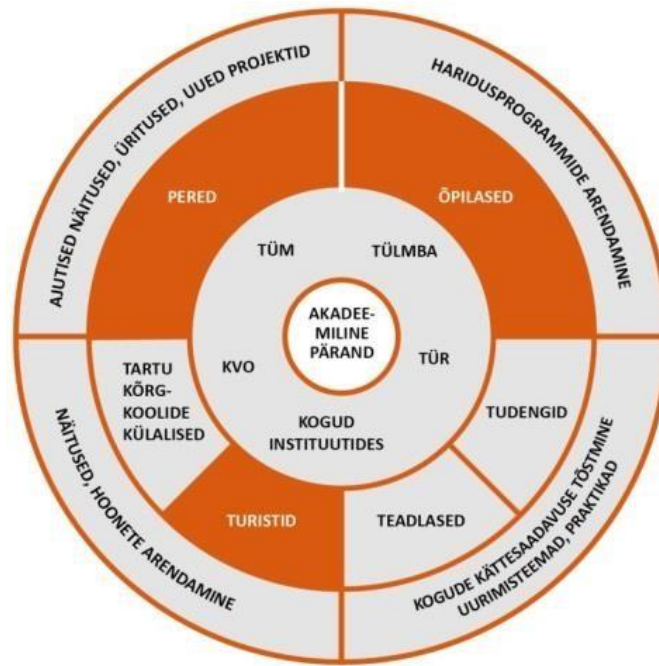
Eesmärkide täitmine finantseerijate lõikes:

	KATEGOORIA 1 (teostub TUM eelarvest)	KATEGOORIA 2 (teostub ainult TÜ lisarahastusel)	KATEGOORIA 3 (teostub ainult välisallikate toel)
Kvaliteetsed omanäitused	x		x
kunstimuuseumi ja tähetorni püsinäituse uuendamine	x	x	x
Kultuuripealinn Tartu 2024	x	x	x
TUM-i kogud on MuS-is	x		x
Kogude suurem eksponeerimine	x		x
Hoidlad vastavad miinimumnõuetele		x	
Lähimineviku mõtestamine ja dokumenteerimine	x		
Kesksed uurimisteemad	x		x
TUM kui praktikabaas	x		
Keskendumine aktiivõppele	x		x
Turismivaldkonna arendamine	x		x
Töötasud on seotud riikliku kultuuritöötaja miinimumpalkadega		x	
Meeskonnatunnetuse tugevdamine	x		
Enesetäienduse toetamine	x		
Astronoomi maja restaureerimine		x	x
Toomkiriku küttesüsteemi uuendamine		x	
Toomkiriku valgustusprojekt		x	x

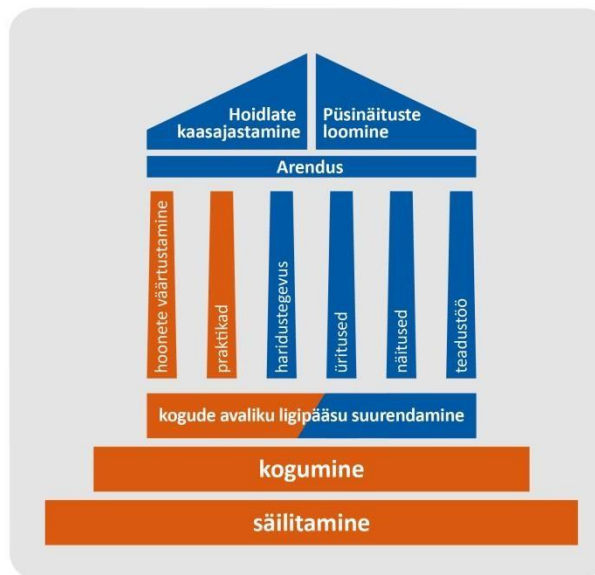
Peamised teemad ja tegevused 2022-2026

Eesmärkide ja sihtgruppide sidumine

TÜM põhitegevused finantseerijate lõikes

ORANŽ: TÜ üldfond
SININE: omatulu, projektirahastus

STRATEEGILISED EESMÄRGID ja TEGEVUSKAVA 2020–2026

Tegevused	Külastamine	Kogud ja teadus	Teenused	Organisatsioon				
	Strateegilised eesmärgid							
	Külastatavus							
Tuum	<i>TÜM on Eesti tuntuim teadusloo populariseerija, mis suudab lähtuvalt oma spetsiifikast reageerida siht- ja sidusgruppide ootustele ning vajadustele. Meie kommunikatsioon on tõhus: suurim tõmbenumber on muuseumi omanäitused ja nendega kaasnev publikuprogramm. Lisaks muuseumile on kogu uuenev ja arenev Toomemägi tartlaste ja turistide hulgas armastatud paik Tartus.</i>							
Eesmärk 1	Aastaks 2026 on TÜM Eesti kümne kõige külastatuma muuseumi hulgas.							
Võtme- indikaatorid	Mõõdik							
		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	Külastuste arv kokku	54 000	59 400	60 000	65 000	70 000	72 000	75 000
	(piletid, rent jm)	225 000	225 000	225 000/	230 000	250 000	255 000	260 000
Olulisemad tegevused	<p>1. TÜM on ühiskonnale laiemalt, kuid eelkõige oma sihtgruppidele ja sidusrühmadele tähenduslik ning väärtuslik. TÜM-i eesmärk on tõsta muuseumikülastuse kvaliteeti, hoida külastuste arvu stabiilsena või tõsta 1-5% aastas.</p> <p>1.1. Eesmärk on tagada muuseumi tegevuse päevakajalisus, kavandatavate tegevuste võimalikult laia kõlapind.</p> <p>1.1.1. Regulaarsete arutelude ning visioonipäevade korraldamine nii muuseumi siseselt kui siht- ja sidusgruppide esindajate osalusel. Tulemused seotakse muuseumi töökavadega.</p> <p>1.1.2. TÜM-i tegevuse kohta regulaarse tagasiside kogumise süsteemi jätkuv rakendamine ja arendamine (nt kontrollkülastuste süsteem, külastajate raamatud, elektroonilised tagasisideankeedid üritustele ning tagasiside ankeedid üksikülastajatele).</p> <p>1.1.3. Kolme-aastase kommunikatsioonitegevuste (näituste plaan, üritused, haridus, kommunikatsioon- ja turundus) kava koostamine. Kolme aasta kava vaadatakse igal aastal läbi ning lisatakse üks aasta juurde.</p> <p>1.2. TÜM lähtub tegevuste planeerimisel oma peamiste siht- ja sidusgruppide ootustest ja vajadustest.</p> <p>1.2.1. Õpilaste sihtgruppi silmas pidades on olulisemad tegevused: atraktiivsed formaalõppeprogrammid, kaasaegsete õpimeetodite rakendamine, koostöö teiste muuseumidega, Tartu linna riigihanke pakkumistel osalemine ning atraktiivsete ja harivate koolivaheaja tegevuste pakkumine. Eesmärk on, et 2025. aastal moodustavad haridusprogrammide külastajad 20 % kõigist muuseumi piletiga külastusest.</p>							

1.2.2. Perede sihtgruppi silmas pidades on olulisemad tegevused: korduvkülastusi soodustavate ürituste ja programmide korraldamine (eksperimendihommikud, koolivaheajaprogrammid, atraktiivsed suurüritused), koostöö arendamine Tartu teiste kultuurikorraldajatega, muuseumimajade ekspositsioonide pereskessemaks muutmine, Toomemäele korduvkülastusi soodustava keskkonna arendamine. Perede sihtgrupi all käsitleme ka ülikooli vilistlasi. Eesmärk on, et 2026. aastal moodustavad pered 15 % kõigist muuseumi külastustest.

1.2.3. Turistide sihtgruppi silmas pidades on olulisemad tegevused: tihe ja toimiv koostöö Tartu teiste muuseumide, aktiivse puhkuse pakkujate, turismikorraldajate, linnagiidide ja SA-ga Tartumaa Turism. Eesmärk on, et 2026. aastal moodustavad välituristid 35 % kõigist muuseumi piletiga külastusest.

2. TÜM-i tegevuse keskmeks on aastanäitus st TUM-i koostatud näitus koos satelliitnäituste ja sellega kaasnevate programmide ning tegevustega, mida planeeritakse ja tutvustatakse terviklikult. Näitusega tegeletakse pidevalt kogu näituse lahtiolekuaja vältel.

Muuseum panustab enim ressursi aastateemadele ning projektidele:

- 2022 aastateema „Kunst või teadus“.
- 2023 aastateema jätkub „Kunst või teadus“: näitused toomkirikus, kunstimuuseumis ja tähetornis
- 2024 aastateema on „Kultuuripealinn Tartu 2024“, aastanäitus „Aeg“.
- Igal aastal korraldatakse vähemalt üks näitus linnaruumis, ülikooli õppehoonetes või TÜ Kliinikumis ning iga kahe aasta jooksul rändnäitus ühiskonna jaoks päevakajalisel teemal.

3. TUM on avalikkusele nähtav ning tuntud kui kaasaegne ja sisukas vaba aja veetmise paik. TUM-i kommunikatsioonitegevust iseloomustavad sihtgrupipõhisus, aktiivsus ning kaasaegsus.

3.1. TUM turundatakse kui tervikut, vajadusel tehakse ristturundust muuseumimajade vahel.

3.2. Kommunikatsiooni- ja turundustegevused lähtuvad aastaplaanil põhineval meediaplaanil.

3.3. Info muuseumi kohta on kättesaadav sihtgruppide jaoks olulisemates nii tasuta kui tasulistes kanalites või jõuab võimaliku külastajani sihtgrupile suunatud kanali või sündmuse kaudu. Eraldi tähelepanu on ülikooli pärandi päevakajalisel tutvustamisel.

3.4. Muuseumi uus kodulehekülg (valmib 2022-2023) on kasutajasõbralik ja atraktiivne.

3.5. Muuseumikaardi kasutuselevõtt

3.6. 3.6 Külastajakesksete teenuste arendus nii muuseumihoonetes kui välialadel (nt toomkiriku maja- ja hittedemete plaan korruste kaupa, Toomemäe ala kaart).

	<p>4. Aastaks 2026 on Toomemägi tartlaste ja Tartu külaliste hulgas tuntud kui kesklinna kõige huvitavam vaba aja veetmise paik.</p> <p>4.1. Toomemäe arengukava ja Tartu 2024 Toomemäega seotud projektide elluviimine koostöös Tartu linna ja teiste partneritega.</p> <p>4.2. Koostöös partneritega atraksioonide loomine kolmes tsoonis (mängu-, puhkuse- ja teadmiste tsoon) neljale sihtgrupile: pered, õpilased/üliõpilased, tartlased, turistid. Suuremateks projektideks on toomkiriku valgustusprojekt ja tähetorni esine lipuväljak (mõlemad koostöös Tartu linnaga). Viimasega peaks olema seotud ka Struve kaare markeerimise projekt linnaruumis.</p> <p>4.3. Peredele ja turistidele muuseumihoonete juurde väliekspositsiooni ning atraksioonide välja arendamine 2019–2025. Toomkiriku juurde toomkiriku ajalugu tutvustava väliekspositsiooni II etapi rajamine 2020. aastal (koostöös Tartu linnaga).</p> <p>4.4. Toomemäe sisenemispunktidesse ala kaartide paigutamine koostöös Tartu Linnavalitsusega (2023), Toomemäe viidasüsteem (2023)</p>																																
	<p>Kogud ja teadus</p>																																
<p>Tuum</p>	<p><i>TÜM-i kogud on andmebaaside kaudu igaühele kättesaadavad. TÜM-i teadustegevus koostöös partneritega annab sisendi projektidele, näitustele ning teadust populariseerivatele tegevustele. Muuseum on partneriks Tartu Ülikooli struktuuriüksustele ja teistele teadusasutustele. TÜM on Tartu Ülikooli mälu hoidja.</i></p>																																
<p>Eesmärk 2</p>	<p>TÜM-i kogud on säilitatud vähemalt miinimumnõuetele vastavalt ning on piiranguteta kättesaadavad. Kogude uurimisega tegeletakse vastavalt näituste plaanile ja arengukavas seatud eesmärkidele. TÜM-i kogu on aastaks 2023 Eesti Muuseumide Infosüsteemis. Eesmärgipärane kogude juurdekasv toimub vastavalt TÜM-i kogumispõhimõtetele.</p>																																
<p>Võtme- id indikaator</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Mõõdik</th> <th>20120</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> <th>2025</th> <th>2026</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Muuseumikogu kättesaadavus MUISis (sisestuste arv; %)</td> <td>166 309 / 68%</td> <td>167 000 / 83%</td> <td>217 000 / 87%</td> <td>266 000 / 90%</td> <td>271 000 / 100%</td> <td>272 000 / 100%</td> <td>273 000 / 100%</td> </tr> <tr> <td>Kogude juurdekasvu peegeldav mõõdik*</td> <td>50 000</td> <td>50 000</td> <td>50 000</td> <td>5000</td> <td>5000</td> <td>1000</td> <td>1000</td> </tr> <tr> <td>Kogude kasutus väljaspool muuseumiruumi (lüh- ja pikaajalised laenutused)</td> <td>500</td> <td>550</td> <td>600</td> <td>650</td> <td>700</td> <td>700</td> <td>700</td> </tr> </tbody> </table> <p>*Kogude suur juurdekasv on põhjustatud juba olemasolevate esemete arvelevõtu tõttu.</p>	Mõõdik	20120	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Muuseumikogu kättesaadavus MUISis (sisestuste arv; %)	166 309 / 68%	167 000 / 83%	217 000 / 87%	266 000 / 90%	271 000 / 100%	272 000 / 100%	273 000 / 100%	Kogude juurdekasvu peegeldav mõõdik*	50 000	50 000	50 000	5000	5000	1000	1000	Kogude kasutus väljaspool muuseumiruumi (lüh- ja pikaajalised laenutused)	500	550	600	650	700	700	700
Mõõdik	20120	2021	2022	2023	2024	2025	2026																										
Muuseumikogu kättesaadavus MUISis (sisestuste arv; %)	166 309 / 68%	167 000 / 83%	217 000 / 87%	266 000 / 90%	271 000 / 100%	272 000 / 100%	273 000 / 100%																										
Kogude juurdekasvu peegeldav mõõdik*	50 000	50 000	50 000	5000	5000	1000	1000																										
Kogude kasutus väljaspool muuseumiruumi (lüh- ja pikaajalised laenutused)	500	550	600	650	700	700	700																										

<p>Olulisemad tegevused</p>	<p>1. TÜM-i kogud on kättesaadavad nii füüsiliselt kui virtuaalselt (andmebaasis MUIS) ning oluliselt enam eksponeeritud.</p> <p>1.1. TÜM-i kogu sisestamine MUIS andmebaasi. Prioriteet on 20. sajandi fotokogude ja haiguslugude kollektsiooni sisestamine ja digiteerimine. Kogude ettevalmistus digiteerimiseks (kokku u 100 000 museaali); kogude digiteerimine (u 341 000 digifotot).</p> <p>1.1. Klaasnegatiivide sisestamine MUISi ja digiteerimine (5000).</p> <p>1.2. Kõigile museaalidele tuvastuskuvade lisamine MUISi digiarhiivi.</p> <p>1.3. Osalemine MUISi arendamises.</p> <p>1.4. Muuseumi kultuuriloolise kogu nimetamine teaduslooliseks koguks.</p> <p>1.5. Tulmeruumi arendamine eraldi suletavaks ruumiks.</p> <p>1.6. Konserveerimine ja säilitamine vastavalt tegevuskavas seatud prioriteetidele.</p> <p>1.7. Vabatahtlike, praktikantide ja töötute kaasamine kogude sisestamisel MUISi.</p> <p>1.8. TÜM-i kogude väljalaenamise laiendamine, sh nii ülikooli hoonetesse kui ka väljapoole.</p> <p>1.9. TÜM-i kogu eksponeerimine osaliselt avafondide vormis (lõuna- ja põhjatrepikoja avahoidla; 7. korruse avahoidla).</p> <p>1.10. Kogudepõhiste koostööprojektitaotluste esitamine (miinimum 1 aastas).</p> <p>2. Kogude juurdekasv ning uurimine lähtub TÜM-i kogumispõhimõtetest ja TÜM-i olulisimatest uurimisteedest. TÜM-i säilitamistingimused vastavad Eesti muuseumide minimaalsetele säilitamisnõuetele.</p> <p>2.1. Kogude täiendamine ja teaduslik kirjeldamine lähtuvad TÜM-i kogumispõhimõtetest ning olulisimatest uurimis- ja näituseeedest. Kogumistegevus antud teemade osas on aktiivsem, seda eelkõige teadus- ja näituseprojektide kaudu.</p> <p>2.2. Digiarhiivi arendamine. Osalemine riiklikus projektis “Kultuuripärandi digiteerimine 2018–2023” (osalemine 3-s alaprojektis). Kinnitatud osalemine aastatel 2018-2020: graafika 2000 museaali, arhiivkogu 251 000 kaadrit, fotokogu 90 000 kaadrit.</p> <p>2.3. TÜM hoidlate perspektiivlahenduse planeerimine (Lõuna-Eesti ühishoidla või mõni teine lahendus); Munga 4 ja Lossi 3 hoidlatele alternatiivlahenduste leidmine.</p> <p>2.4. Välja laenutatud museaalide säilivuse hindamine ja puhastamine (kord aastas).</p> <p>2.5. Pabersäilikute, valandite ja maaliraamide konserveerimine ja restaureerimine TÜKM-i laboris, koostöö arendamine teiste konserveerimislaboritega ning spetsialistidega.</p>
<p>Eesmärk 3</p>	<p>TÜM on võrdväärne koostööpartner nii ülikoolis kui teistele uurimisasutustele Eestis ja välismaal. Uurimistöö tulemusi kasutatakse kogude kirjeldamisel, publikatsioonides ning teadust ja selle arengulugu populariseerivate näitustel ja haridusprogrammides. Paraneb lähimineviku dokumenteerimine (sh kogumine, teadustöö).</p>

Võtme- indikaatorid								
	Mõõdik	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	Publikatsioonide arv	30	25	25	25	25	25	25

	Ettekanded	11	10	10	10	10	10	10
	Ülikoolisisesed koostööprojektid õppetöö alal (praktikad, seminarid, loengud)	377 tudengit	350 tudengit	380	400	400	400	400
	Projektid ja koostööprojektid TÜ ja teiste teadusasutustega	1	1	2	2	2	2	2

Olulisemad tegevused	<p>1. TÜM on määratlenud uurimisteemad järgneva viieks aastaks. Uurimisteemade keskmes on Tartu Ülikool ja Eesti teaduslugu ning selle kajastamine muuseumi kogudes.</p> <p>1.1. Teadus- ja uurimistöö korraldamine toimub vastavalt TÜM-i lähiaastate uurimisteemadele ning näituste plaanile:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eesti teaduslugu (sh ülikooli taasavamine, lähiminek (1989-2000) mõtestamine, teadusinnovatsioon; • Ülikooli järjepidevus (ülikooli aastapäevad, Tartu - Euroopa kultuuripealinn 2024) • Kunst teaduses ja teadus kunstis (Kunst või teadus, teadusinnovatsioon). <p>1.2. Kesksete uurimisteemade läbitöötamiseks otsitakse sobivaid partnereid ülikoolist ja teistest teadusasutustest nii Eestis kui välismaal; eraldi tähelepanu all on koostöö TÜ instituutidega.</p> <p>1.3. TÜM kasutab sisulise töö läbiviimisel paremini ära ülikooli erinevate struktuuriüksuste ressursse (ühisartiklid, ühisprojektid, õppetegevus, praktikad, näituste ettevalmistus jm).</p> <p>1.4. Tartu Ülikooli muuseumi aastakonverentsi korraldamine ja Tartu Ülikooli Ajaloo Küsimuste väljaandmine.</p> <p>1.5. Koostatakse teadus- või populaarteaduslikke artikleid, mis tutvustavad muuseumi kogusid ja aitavad neid paremini mõista.</p> <p>1.6. TÜM-i tegevuskava seostatakse ühiskonnas aktuaalsete teemade ning teadusloo sündmustega; teaduslugu vahendatakse sihtrühmadele erinevate väljundite kaudu (näitused, haridusprogrammid, artiklid, üritused jm)</p> <p>1.7. Ülikooli ajaloo seotud teadusprojektide elluviimine koostöös teiste teadusasutustega ning publikatsioonide koostamine Kunst või teadus“ (2022-23).</p>
	Olulisemad tegevused:

Tartu Ülikooli muuseumi arengukava 2022–2026

TEGEVUSKAA RT 2019-2023		PROJEKTID	KOOSTÖÖ-PARTNERID	INIMESED (TÜM)
EESTI TEADUSLUGU	Lähiajalugu ja kaasaeg (1989-2023)	Mõtestamine (esemete ja mälestuste kogumine, tudengite uurimisprojekt)	TÜ erinevad instituudid, ERM	Vint, Anderson, Lõbu, Lell, Tuuling
		Foto- ja graafikakogu digiteerimine	RA	Tammiste, Sahn
		Uurimis- ja näituseprojekt: Teadusinnovatsioon või teadus- ja õpiränne	otsustamata	otsustamata
		Meditsiiniajalugu	Haiguslugude digiteerimine	RA
	Morgenstern 250 (2020)	Haiguslugude kollektiooni uurimine (ettekanded, teadusartikkel)	TÜ Kliinikum, TÜ instituudid	Rae, Koovit, Kriis, Sisask
		Uurimis- ja näituseprojekt Tartus ja Tallinnas (EKM)	EKM, TÜR, instituut, kulka	Anderson
		Artiklilogumik + TÜ ajaloo küsimusi	EKM, TÜR, instituut, kulka	Anderson, Leppik
		Konverents	EKM, TÜ	Anderson, Leppik
JÄRJEPIDEVUS				
	Tartu Kultuuripealinn (2024)	Ettevalmistused	Tartu linn	Raisma, Kalda
	Tartu Ülikool 400 (2032)	Ettevalmistused	otsustamata	otsustamata
	Tartu 1000 (2030)	Ettevalmistused	otsustamata	otsustamata
KUNST TEADUSES, TEADUS KUNSTIS	Kunst teaduses, teadus kunstis (2021-23)	Uurimisprojekt ja näitus Tartus/Tallinnas (koostöös EKMiga)	EKM, kulka, kultmin	Ird, Leppik, Anderson, Sahn
		Kataloog	Kunstiteadlaste ja kuraatorite ühing, kulka	Ird, Leppik, Anderson, Sahn
		Teadlaste ja kunstnike ühisnäitused TÜM kogude põhjal	otsustamata	otsustamata
		Kuraatoriprogramm kunstnikud kogudes	otsustamata	otsustamata
	Teadusinnovatsiooni projekt	Teadusfoto näitus: Nähtamatu maailm	otsustamata	otsustamata
		Teadlaste ja kunstnike ühisprojektid	jooksvalt	Vastavalt projektile

	<p>2. TÜM osaleb aktiivselt rahvusvaheliste koostöövõrgustike töös.</p> <p>2.1. Rahvusvahelistes teadusprojekti(de)s ja teaduse populariseerimisega seotud projektides osalemine.</p> <p>2.2. Osalemine rahvusvahelistes koostöövõrgustikes: Balti teadusajaloolaste ühendus, Rahvusvaheline Muuseumide Nõukogu (ICOM-UMAC), Universeum, Teadusinstrumentide Komisjon (SIC), Põhjamaade UNESCO-võrgustik (Nordic World Heritage Foundation), Struve geodeetilise kaare koordineerimiskomitee, Rahvusvaheline kipsvalandite restaureerimise ja tutvustamise ühendus (International Association for the Conservation and the Promotion of Plaster Cast Collections), COIMBRA grupi pärandi töögrupp (COIMBRA Group Heritage Working Group), Euroopa Pärandi Nimekirja võrgustik (European Heritage List Network).</p> <p>3. TÜM on professionaalne partner nii TÜ-le kui teistele teadusasutustele õppetöölalastes projektides. Erilist tähelepanu pööratakse õpetajakoolituse toetamisele, eelkõige ülikoolisisesel praktikabaasina.</p> <p>3.1 Muuseumi kogude kasutamine TÜ jt Eesti kõrgkoolidega õppetöös: loengute, seminaride ja praktikate läbiviimine. Praktikate kaudu tudengite kaasamine erinevatesse projektidesse (nt näitused, teaduslik kirjeldamine, töö andmebaasiga).</p> <p>3.2 Õppejõududele ja üliõpilastele tutvustatakse muuseumi ja praktikavõimalusi.</p>							
	TEENUSED							
Tuum	<i>TÜM-is on välja arendatud atraktiivsed teenused erinevatele sihtgruppidele. Olulisim muudatus on seotud teaduse populariseerimisega. TÜM-i haridusprogrammid on Eesti parimad aktiivõppe metoodikal põhinevad muuseumiprogrammid, kus peaarh on erinevate ainete lõimimisel. Hull Teadlane on sihtgrupi hulgas üle-eestiliselt tuntud ja tunnustatud teaduse populariseerija.</i>							
Eesmärk 4	Haridusprogrammide ning teaduse populariseerimisega seotud tegevuste kvaliteet ja hulk on tõusnud ning TÜM on Lõuna-Eesti hinnatumaid programmide läbiviijaid nii formaal- kui mitteformaalõppes. Teenuste müügist saadav omatulu on stabiilne või tõuseb 1-3% aastas.							
Võtme- indikaatorid	Möödik	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	Müügitulu	22500	22500	22500	23000	25000	25500	26000
		0	0	0	0	0	0	0
	Haridusprogrammid ja tegevuste arv	350	350	400	450	550	550	550
Olulisemad tegevused	<p>1. TüM on Tartu Ülikooli suurim ja tunnustatud teaduse populariseerija ning pakub populaarseid haridusprogramme kooliõpilastele.</p> <p>1.1 Aktiivsem koostöö Tartu Ülikooli partnerkoolide võrgustiku ja TÜ teaduskooliga.</p>							

- 1.2. Haridusprogrammide arendamisel on prioriteet muuseumikogude ja keskkondadega seotud aktiivõppeprogrammide väljatöötamine ja läbiviimine. TUMi olulisimad sihtgrupid on I ja II kooliaste, kuid valikut programme pakutakse ka eelkooliealistele, III kooliastmele ja gümnaasiumile.
- 1.3. Koostööprojektide (aktiivõpe, õpetajakoolituse praktikabaas mitteformaalse õpikeskkonna näol) arendamine teaduse ja hariduse populariseerimisega seotud partneritega TÜ-s ja väljaspool seda, sh aastas vähemalt ühe projektirahastusel toimiva haridusvaldkonna koostööprojekti elluviimine.
- 1.4. Koostöös ülikooli teiste struktuuriüksustega (teaduskool, Tartu Ülikooli loodusmuuseum jt) riigihangetel osalemine riigi või kohaliku omavalitsuse poolt tellitavate haridusprogrammide osutamiseks.
- 1.5. Lõimumisalaste programmide jätkamine ja algatamine.
- 1.6. Õpikeskkondade pidev arendamine kolmes muuseumimajas, et pakkuda programme atraktiivsetes keskkondades võimalusel paralleelselt kahele õpilasgrupile.
- 1.7. Koolivaheaegadel teadust populariseerivate programmide ja laagrite korraldamine (minimaalselt kuuel nädalal aastas).

2. Hull Teadlane (HT) on muuseumi tuntuim kaubamärk ja turundusnägu.

- 2.1. HT kabineti täiendamine interaktiivsete eksponaatidega (vähemalt üks aastas). Eksponaadid on inspireeritud TUM-i kogudest.
- 2.2. Aastas vähemalt 10-l teadust populariseerival üritusel osalemine koolides ja osalemine koostööüritustel, mille on korraldanud koostööpartnerid.
- 2.3. HT sünnipäevaprogrammide läbiviimine ja uuendamine. Aastas viiakse läbi vähemalt 140 sünnipäevaprogrammi. Sünnipäevaprogramme ja teemasid muudetakse jooksvalt.
- 2.4. HT teaduskonverentsi korraldamine, sihtrühmaks vähemalt 20 kooli üle Eesti.

3. TUM korraldab sihtgruppidele suunatud huvitavaid, omanäolisi ja kvaliteetseid üritusi.

- 3.1. Ürituste märksõnaks on muuseumimajade eripära oskuslik väljatoomine ning sihtgruppide ootustele ja vajadustele vastav sisu. Enamik üritustest on tasulised.
- 3.2. Aastas arendatakse välja üks uus üritus või üritustesari.
- 3.3. Aastas 4 suurürituse korraldamine (Hooaja avamine 1.mail, Muuseumi ÖÖ, Teaduslinn, Teadlaste ÖÖ). Keskendutakse järgmistele märksõnadele: parem eesmärgistatus, julgus katsetada uut (nt lühiajalised näitused), sihtrühmade aktiivne kaasamine ürituse programmi väljatöötamisse (nt tudengite

	<p>koostatud näitus või vanavanemad koostöös lastega), sündmuste järelanalüüs pideva arengu tagamiseks ja kvaliteedi tõstmiseks.</p> <p>3.4. Sündmuste korraldamine tähetorni aias ja toomkiriku varemetes.</p> <p>3.5. Eakate sihtgrupi potentsiaali analüüs ning tegevuskava planeerimine.</p> <p>3.6. Osalemine Tartu linna muuseumide koostööprojektides (nt Tartu muuseumide perepäev).</p> <p>3.7. Koostöö arendamine linnafestivalidega (nt festivalidega).</p> <p>4. TÜM-i kvaliteetsed omatulu teenused lähtuvad muuseumi isikupärast. Muuseum on tuntud hea teeninduse poolest. Erilist tähelepanu pööratakse turismisektori arendamisele rõhuasetusega TOP 5-le rahvusele.</p> <p>4.1. Olemasolevate toodete, teenuste ja pakettide laiendamine teistele sihtgruppidele või nende kvaliteedi ja omanäolisuse tõstmine.</p> <p>4.2. Kontsertide osakaalu suurendamine valges saalis.</p> <p>4.3. Muuseumil on korduvkülastust soodustav hinnapoliitika. Turule tuuakse aastapilet.</p> <p>4.4. Hoonetes ürituste korraldamiseks vajalike tingimuste arendamine (tehnika ja mööbli uuendamine).</p> <p>4.5. Kvaliteetse teenindustaseme tagamine. Muuseumi teenindus on lahke ja külastajat märkav ning hooliv.</p> <p>4.6. Linnagiididega tiheda koostöö jätkamine (atesteerimine, linnagiididele infopäevade korraldamine, tagasisidestamine).</p> <p>4.7. Näitusekeskkonna muutmine ja täiendamine vastavalt välis- ja siseturistide vajadustele ja soovidele.</p> <p>4.8. Kvaliteetse giiditeenuse tagamine vähemalt kuues võõrkeeles (inglise, saksa, vene, soome, läti, leedu). Audio- ja videogiididesse lisatakse saksakeelsed tekstid (2020).</p> <p>4.9. Koostöö tihendamine turismifirmadega (partneritele hooaja infolehe saatmine, paindlik hinnapoliitika).</p> <p>4.10. Osalemine peamistele sihtturgudele (Eesti, Läti, Soome) suunatud turismimessidel.</p> <p>4.11. Tellimiskeskonna arendamine teenuste kättesaadavuse parendamiseks.</p> <p>5. Kõigis muuseumimajades tegutsev muuseumipood on suurim ülikooli meenete müüja. Muuseumil on teistest pakujatest eristuvad omatooted.</p>
--	--

	<p>5.1 Muuseumipoe tegevuse arendamine ühe tervikuna. Eesmärk on tagada suveniiride parem kättesaadavus läbi järgmiste tegevuste: veebikeskkonna arendamine, välimüük</p> <p>5.2 Muuseumimeenete arendus põhineb muuseumi omapäral ja on loov. Olemasolevate meenesarjade täiendamine ja uute loomine. Aastas vähemalt kolme uue toote(sarja) loomine ja tootmine.</p>																																
	ORGANISATSIOON																																
<p>Eesmärk 5</p> <p>Võtmeindikaatorid</p>	<p>TÜM on parim töökoht inspireerivas keskkonnas ning loovas meekonnas eesti parimas ülikoolis</p> <table border="1" data-bbox="616 613 1538 842"> <thead> <tr> <th>Möödik</th> <th>2020</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> <th>2025</th> <th>2026</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Rahulolu uuring</td> <td>85%</td> <td>85%</td> <td>85%</td> <td>90%</td> <td>90%</td> <td>90%</td> <td>90%</td> </tr> <tr> <td>Töötasu tõus</td> <td>8%</td> <td>8%</td> <td>7%</td> <td>10%</td> <td>10%</td> <td>10%</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>Ühiskoolitused, ühisõppekäigud</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> </tr> </tbody> </table>	Möödik	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Rahulolu uuring	85%	85%	85%	90%	90%	90%	90%	Töötasu tõus	8%	8%	7%	10%	10%	10%	5%	Ühiskoolitused, ühisõppekäigud	2	2	2	2	2	2	2
Möödik	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026																										
Rahulolu uuring	85%	85%	85%	90%	90%	90%	90%																										
Töötasu tõus	8%	8%	7%	10%	10%	10%	5%																										
Ühiskoolitused, ühisõppekäigud	2	2	2	2	2	2	2																										
<p>Olulisemad tegevused</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. TÜM on terviklik, korrastatud struktuuriga ning avatud töökultuuriga organisatsioon. TÜM lähtub oma tegevustest ühise kavandamise põhimõtetest. <ol style="list-style-type: none"> 1.1 Sisekommunikatsiooni edendamine eri tüüpi koosolekute ja veebipõhise infoedastuse kaudu. 1.2 Organisatsioonisisese rahulolu mõõtmine, tagasiside kogumine TÜ küsitluste ja arenguestluste kaudu. Vabatahtlikele ja praktikantidele töötingimuste loomine eri muuseumimajades kogude kättesaadavuse tõstmisel (kogude hooldamine, inventeerimine, digiteerimine, uurimistöö jm). 2. TÜM panustab motivatsiooni ja meeskonnatunde tõstmisse. <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Aasta kolleegi valimine (Aasta Tullio preemia). 2.2. Personali töötasude konkurentsivõime tõstmine vastavalt TÜM ja TÜ võimalustele. Eesmärk on saada ka Tartu Ülikooli muuseumis kõrgharidusega töötajale kõrgharidusega riikliku kultuuritöötaja miinimumtasuga võrdne või seda ületav töötasu. 2.3. Omatulul põhineva motivatsioonisüsteemi algatamine teatud ametikohtadel. 2.4. Aastas vähemalt 5 organisatsiooni ühisürituse korraldamine (suvekursioon, muuseumimajade sünnipäevade tähistamine, jõulupidu); aastas 2 nn aastakoosoleku korraldamine). 3. TÜM toetab töötajate enesetäiendust ja koolitust. <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Töötajate enesetäiendamise toetamine töökorralduslikult (koolitused, akadeemilise kraadi omandamine). 3.2. Vajaduspõhiste koolituste nimekirja koostamine ning selle järgi ühiskoolituste korraldamine. Aastas vähemalt ühe ühiskoolituse korraldamine. 3.3. Aastas ühe teeninduskoolituse korraldamine. 3.4. Aastas ühe õppereisi korraldamine mõne Eesti piirkonna muuseumidesse. 																																

Eesmärk 6	3.5. Erialaste välisreaside toetamine (kaasfinantseerijate toel, nt Erasmus, ICOM jt).						
	TÜM taristu on korrastatud ning aktiivses kasutuses. TÜM hoidlad vastavad miinimumnõuetele.						
	Möödik	2023	2024	2024	2025	2026	
	Toomkirik		valgustus	valgustus			
	Toomkirik	Kütte- ja elektrisüsteem	Kütte- ja elektrisüsteem	Katus	Katus		
Tähetorn	Gaasiküttelt kaugküttelt						
Olulisemad tegevused	<p>1. TÜM-i investeeringute kava lähtub TÜM-i tegevuse prioriteetidest ning hoonete remondivajadustest aastatel 2019–2024. Investeeringud saab jaotada kaheks: hoonete hooldamise ja arendamisega seotud tööd ning muuseumi sisulise tegevusega (säilitamine, vahendamine) seotud tööd.</p> <p>1.1. TÜM hoidlate perspektiivlahenduse planeerimine (Lõuna-Eesti ühishoidla või mõni teine lahendus); Munga 4 ja Lossi 3 hoidlatele alternatiivlahenduste leidmine (ajutiselt kolimine Jakobi 1).</p> <p>1.2. Majadepõhised prioriteetid on järgmised:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunstimuuseum: püsinäituse uuendused, sh surimaskide ekspositsioon; • Toomkirik: uus ülikooli ajaloo püsinäitus, küttesüsteemi uuendamine; TK valgustusprojekt; • Tähetorn: astronoomi maja restaureerimine. <p>1.3. Eraldi tähelepanu pööratakse välialade arendusele. Eesmärk on võtta aktiivsemalt kasutusele tähetorni ja astronoomi maja aed ning toomkiriku varemed (kontserdid, etendused, kinoõhtud jms).</p> <p>1.4. Investeeringute kava teostamiseks tehakse tihedat koostööd erinevate partneritega (nt valgustusprojekti puhul Tartu linnaga, vt tabel p 2). Plaanide edukus sõltub Tartu Ülikooli rahalistest võimalustest, EL projektide meetmete võimalustest, teiste partnerite rahastamisvõimekusest ning projektide sisulisest kvaliteedist.</p> <p>2. Suuremad investeeringutega seotud tööd on järgmised*:</p>						
	AASTA	SISULINE TEGEVUS				TEOSTAMINE	
	2019-2023	TÜM hoidlate kvaliteedi parandamine; Munga 4, Lossi 3 väljakolimine Jakobi 1-te; pikemaajalise lahenduse leidmine (ühishoidla)				TÜ erifinantseering	
	2019-2024	TK tornide ja hoone sissepääsutooni arendamine (sh väliekraan, -sildid, -lipud jms); TÜM viidandus ja sildid linnaruumis				Projektirahastus / TÜM, Tartu linn, kultuuriministeerium	
	2021-2022	KM ekspositsiooni uuendamine, sh surimaskide ekspositsioon, tähetorni ekspositsiooni uuendamine				Projektirahastus / TÜ, TÜM, Tartu linn, kultuuriministeerium	
	2023	Astronoomi maja ja aia ekspositsioon ning tegevused				Projektirahastus / TÜ, TÜM, Tartu linn, kultuuriministeerium	

Tartu Ülikooli muuseumi arengukava 2022–2026

2022-2024	TK valgustusprojekt (koostöös Tartu linnaga)	Projektirahastus / TÜ, Tartu linn
AASTA	HOONETE HOOLDAMINE JA ARENDAMINE	TEOSTAMINE (finantseeringuallikad)
2019-2026	TÜM hoidlate kvaliteedi parandamine; Munga 4, Lossi 3 väljakolimine Jakobi 1-te; pikemaajalise lahenduse leidmine (ühishoidla)	TÜ erifinantseering
2019-2026	TK varemete restaureerimine (koostöös riigi ja Tartu linnaga)	Erifinantseering / TÜ, Tartu linn, kultuuriministeerium
2020-2024	Akende ja peatrepikoja turvalisus TK-s TK näituste saali tehnosüsteemide uuendamine	Projektirahastus, TÜ KVO, TÜM, toetajad
2022-2023	TK valge saali toolide vahetus (lisa) Esitlustehnika uuendamine	TÜ + TÜM projektirahastus
2023-2024	TK katuse ja vihmaveesüsteemide remont, küttesüsteemi vahetus; kabinettide remont	TÜ kinnisvaraosakond
2022-2024	TT kompleksi restaureerimise II etapp: astronoomi maja, paviljonide ning Petzvali torni restaureerimine ja aia korrastamine	Projektirahastus / TÜ, Tartu linn, kultuuriministeerium
2022-2024	TK valgustusprojekt (koostöös Tartu linnaga)	Projektirahastus / TÜ, Tartu linn

Arengukava koostas: Tartu Ülikooli muuseumi meeskond

2018 oktoober–2019 jaanuar

Uuendatud veebruar-märts 2020

Uuendatud mai 2020

Uuendatud september 2021

Uuendatud oktoober 2022